

HỊCH CỨU TẾ LƯƠNG DÂN BỊ LŨ LỤT

(ở NGHỆ AN, HÀ TĨNH, ...)

NGUYỄN PHÚC VINH BA

Hỡi ôi!

Nước cuốn sóng lùa,

Người trôi cửa mắt.

Mấy chục năm vun bồi cơ cực, sống nghèo sống khổ, sống thì đành sống dãi mò hôi,
Hai trận lũ trôi cuốn kinh hoàng, chết trẻ chết già, chết mà cũng chết không nhắm mắt.

Nợ nọ bao oan linh đã khuất, vất vơ phách lạc hồn phiêu,

Kìa kìa ngàn nhân khẩu đang còn, xơ xác nhà xiêu vách nát.

Tai mới nghe tin,

Lòng đã quặn thắt.

Nhớ mới đây,

Nhất mực hiền lương,

Vô cùng chất phác.

Trai nơi cội ven rừng sát núi, cuộc với cào hăng hái rẫy nương,

Gái ở chốn cạnh suối men khe, khoai cùng sắn um sùm vườn tược.

Nhà đâu được gác cửa rộng, che nắng mưa thế đã là may,

Ăn thì toàn cơm lạt rau xanh, đầy ruột bụng rỗng thôi cũng được.

Đất chạnh xót, trái hoa đơm nẩy, vầy anh em dựng nghiệp phong nhiêu

Trời cũng thương, ngày tháng yên lành, nuôi con cái mơ đời tươi tốt.

Từ Hưng Nguyên qua Vụ Bản, ngàn cây xanh bóng lá sây cành,

Mãi Can Lộc tận Hương Khê, vạn đồng vàng lúa thân trĩu hạt

Những mong tới thuở lên hương,

Đâu nghĩ có ngày mất tuốt.

Nào hay,

Trời không báo, không trình,

Đất chẳng thừa, chẳng thót.

Mưa xối xả kinh thiên động địa, tối mày tắt mặt, phút giây vùn vù gió gào,

Lũ hung hăng phạt mộc băng sơn, trôi gốc tróc cây, thoáng chốc mệnh mỏng khí buốt.

Trần Hồ Hồ, xả Kê Gổ biết mấy ngàn khối nước, ôi thôi rồi, bao xã suýt tan hoang,

Sạt Tả Lam, lở Khe Mơ chừng gần chục mét đê, còn chi nữa, dăm vùng đà trượt hót.

Nhà ngọt thờ, lụt lên sát mái, trẻ phá rui tay vẫy gọi trời,

Xóm im hơi, làng hóa thành đồng, dân chạy lũ bùn hoen thấu trượt.

Ơi ời tiếng người kêu cứu, đồ chèo tứ phía, thuyền chờ nhau phong vũ đầu nân,

U hu giọng khóc than van, réo tự muôn nơi, an ủi chắc phước phần không tốt.

Đồ đặc, heo gà bỏ tất, trôi đầu mặc chúng, nghiêng rặng đảnh bỏ của bồn chài,

Lúa khoai, sắn đậu nhìn chi, chìm xuống kệ bấy, cong cổ gắng tìm đường thoát vượt.

Đau đón bấy những người nơi rốn lũ, hụp chìm chiếc lá giữa dòng xoay,

Xót xa sao bao kẻ giữa đỉnh triều, chao đảo mảy lông đầu cơn trôi.

Mây lão ông, lão bà run rẩy, bó gối qua giờ lại phút, khắc khoải trông một gói mì cua,

Bọn trẻ con, trẻ nít leo neho, rỗng bụng từ sáng tới chiều, héo hắt chờ vài mo cơm vắt.

Quan đạo ngập, xe liều mò sông thăm, tiêu vong cả chục trẻ già,
Thiết lộ trôi, rây tụt xuống ruộng sâu, cong queo bao chùm thép sắt.
Thảm thương thay,
Một đời chết chiu,
Mấy giây trôi tuột.
Tàu ca nô mất ba giờ hạ thủy, mà cứu người như cứu họa, bao anh phòng hộ mòn hơi
Mấy trục thẳng chỉ hai chiếc đăng không, sao tìm nạn tựa tìm chim, các chú phi công sốt
ruột.
Người theo nước phăng phăng chìm lìm, xác tấp hẻm xa,
Kẻ sẩy chân vút vút băng đi, thân giam hóc tối.
Lũ đã rút bơ vơ con khóc mẹ, số không may trôi dạt trăm sông
Lụt qua rồi thảm thiết vợ chôn chồng, phận đen đui sớm tìm chín suối.
Hơn năm chục mạng dân Hà Bá, đau là đau, ruột đứt từng con,
Gần ba ngàn tử tặng thủy cung, đáng ời là đáng, lòng chùng bao đợt.
Kiếp nghèo khổ, cửa nhà thêm đơn chiếc, rứa mần răng chèo chống đường đời,
Phận khốn cùng, thân thích lại hắt hieu, chừ biết mô xở xoay cuộc mới.

Hỡi ời,
Thủy điện chen thủy điện, qui hoạch rồi bời,
Lâm khẩu phá lâm viên, tung hoành ngang dọc.
Cắm mà giận bọn phá rừng xả lũ, mưu ma chước quỷ, chui lọt qua lưới luật rào lè,
Nghĩ thêm thương dân mái lá tường phen, chân yếu tay mềm, chọi chi nổi tai trời ách
nước.
Thiên tai đã quá quắt, ai nỡ cộng nhân tai,
Thủy tộc đã hung tàn, đành sao thêm sơn tặc.

Anh chị ời,
Cay đắng kiếp người còn,
Xót xa phần kẻ mất.
Người như rứa cũng xong một kiếp, chi sá kẻ bao dài,
Phận thế ni chưa hết nợ đời, đành gượng len tới trước.
Vui ai đẩy chồn xa xin ngừng nghỉ, sớm về đây tỏ chút ngậm ngùi,
Sống người nào gốc ắm hãy phân phối, mau tới đó bày niềm lân tuất.
Tiền kẻ đi cho yên mồ đẹp mả, chuyện dĩ nhiên rồi,
Giúp kẻ ở nay dựng cửa sửa nhà, việc cần thiết nhất.
Manh áo, tấm chăn gom góp, sắt son tình nghĩa đồng bào,
Đồng tiền, lon gạo chung chia, san sẻ vận đời đặc thất.
Lá lành đùm lá rách, được càng nhiều càng tốt càng hay,
Trâu béo kéo trâu gầy, nâng một chút một người một thức.

Mong thay,
Cả nước chung tay,
Mọi người ra sức.